

VÀI CẢM NGHĨ KHI ĐỌC "THU VÀNG PHỐ CŨ" CỦA HOÀNG XUÂN SƠN

Tôi biết bài thơ "**Thu Vàng Phố Cũ**" của nhà thơ Hoàng Xuân Sơn qua chuyên mục giới thiệu thơ hay vào thứ 7 hàng tuần trên facebook cá nhân của Nhà giáo, Dịch giả Nguyễn Đại Hoàng.

Đây là bài thơ thể tự do, viết theo lối truyền thống, với khá nhiều câu thơ đẹp, tinh tế, đã níu người đọc găm bài thơ vào trí nhớ:

THU VÀNG PHỐ CŨ

*Khi lá rừng phong dần đỏ thắm
Anh nghe hương nồng bách diệp thoảng quanh đây
Ôi những mùa thu rực rỡ xứ người
Anh vẫn nhớ, vẫn mơ mỗi độ thu vàng phố cũ
Nhớ những con đường hoàng hôn tím nhẹ
Áo trắng ai đi dáng đẹp mơ hồ
Gót nhỏ thì thầm, guốc mộc đơn sơ
Như ghi dấu một thời anh mộng tưởng*

*Anh nhớ cả một trời mây thềm lặng
Con sông nằm khuất lấp bóng mù sương
Buổi sáng ra đi chưa có nắng trên đường
Nghe hơi lạnh phả vào hồn thích thú
Anh còn giữ
Xác bướm lòng trang sách cũ
Từng cánh hoa yêu ép vở học trò
Từng buổi tan trường đưa đón vẫn vơ
Theo ai đó mà ngại ngần thăm hỏi*

*Mùa thu trở về với hồn thơ vụng dại
Ôm mộng thi nhân làm đẹp cho đời
Hè phố gieo mơn những bước đơn côi
Đi thơ thẩn như mây chiều lạc lối*

*Anh muốn hỏi
Một đời người có bao nhiêu lần thay đổi?
Con tàu đi không ghé mãi ga nào
Có đâu ngờ hoa bướm vẫn xôn xao
Trong trí nhớ mùa thu vàng phố cũ
Chiều nay đứng dưới hàng phong rực rỡ
Mà ngỡ rừng rưng màu huyết phượng năm nào...*

HOÀNG XUÂN SƠN

Không có chữ THƯỜNG chữ EM nào trong bài thơ nhưng phủ kín bài thơ là hình bóng em với dày đặc kỷ niệm cùng em, cùng mùa thu “*rưng rưng*” nỗi nhớ. Cách viết này thì nhà thơ nào cũng đã có viết nhưng điều khác biệt (và đặc biệt) ở bài thơ này là thi ảnh thi tứ của THU VÀNG PHỐ CŨ rất đẹp, rất gợi những cảm xúc của riêng Hoàng Xuân Sơn:

- "*Áo trắng ai đi dáng đẹp mơ hồ*

Gót nhỏ thì thầm, guốc mộc đơn sơ"

- "*Buổi sáng ra đi chưa có nắng trên đường*

Nghe hơi lạnh phả vào hồn thích thú"

- "*Hè phố gieo mòn những bước đơn côi*

Đi thơ thẩn như mây chiều lạc lối"

Tình yêu tuổi học trò hiện lên trong ký ức của thi nhân thật đẹp những ngại ngùng hồn nhiên của tuổi mới lớn:

"Xác bướm lồng trang sách cũ

Từng cánh hoa yêu ép vở học trò

Từng buổi tan trường đưa đón vấn vơ

Theo ai đó mà ngại ngùng thăm hỏi"

Những vụng về ấy, những khờ khờ ấy được nhà thơ Hoàng Xuân Sơn diễn tả ở 2 câu thơ với những chữ thật đặc dụng:

"Hè phố gieo mòn những bước đơn côi

Đi thơ thẩn như mây chiều lạc lối"

Tôi thích cách dùng chữ của nhà thơ Hoàng Xuân Sơn ở 2 câu thơ này!

Chữ "*gieo*" diễn tả sự ấp ủ, niềm hy vọng chờ đợi có được một tình yêu trong sáng thơ mộng. Chữ "*mòn*" diễn tả sự kiên nhẫn và độ dày của bụi thời gian. Hai chữ "*gieo mòn*" kết hợp để khắc họa một tình yêu đơn phương, nồng nàn mà bền bỉ “*thủy chung*” đến khắc khoải của chàng trai độ tuổi xuân thì. Hai chữ "*đơn côi*" ở cuối câu: "*Hè phố gieo mòn những bước đơn côi*" đã tô đậm và làm nhói nhói thêm hình ảnh lẻ loi, cô độc của chàng thanh niên chân chất, khờ khạo ôm mãi khối si tình. Hai chữ "*thơ thẩn*" đứng cùng 4 chữ "*mây chiều lạc lối*" trong câu: "*Đi thơ thẩn như mây chiều lạc lối*" đã tạc tạo lại hình ảnh chàng trai ngây thơ với nét buồn "*vấn vơ*" giữa chiều tà nhạt nắng, đẹp nhưng mà buồn đến nao lòng của kẻ vì yêu mà “*vấn vơ*” “*ôm mộng thi nhân*”.

Cả bài thơ là ăm ắp nỗi nhớ về "Em", về "*Thu vàng phố cũ*" nhưng viết trực tiếp về "Em" thì thi sĩ Hoàng Xuân Sơn cô đọng chỉ 2 câu:

"Áo trắng ai đi dáng đẹp mơ hồ

Gót nhỏ thì thầm, guốc mộc đơn sơ"

Bằng 16 chữ chọn lựa không ồn ào mỹ tự, nhà thơ Hoàng Xuân Sơn đã khắc họa "Em" của "*Thu Vàng Phố Cũ*" thật sinh động với vẻ đẹp mềm mại, tinh khôi, vẻ đẹp ấy đã khiến trái

tim chàng trai tuổi mới lớn phải "mơ hồ" ngỡ ngàng. Hai chữ "mơ hồ" ở cuối câu "Áo trắng ai đi dáng đẹp mơ hồ" làm nhiệm vụ bổ trợ, gợi mở thêm sự quyến rũ của "Áo trắng ai đi" thành vẻ đẹp huyền ảo như thực như mơ. Hai chữ "thì thầm" đặt trong câu "Gót nhỏ thì thầm, guốc mộc đơn sơ" đã nâng sự quyến rũ của "Áo trắng ai đi" thêm nền nã, sống động để "Em" được thật hơn và đời hơn.

Những câu thơ tinh tế, giàu thi tứ thi ảnh của "**Thu Vàng Phố Cũ**":

- "Áo trắng ai đi dáng đẹp mơ hồ

Gót nhỏ thì thầm, guốc mộc đơn sơ"

- "Con sông nằm khuất lấp bóng mù sương

Buổi sáng ra đi chưa có nắng trên đường

Nghe hơi lạnh phả vào hồn thích thú"

- "Hè phố gieo mồn những bước đơn côi

Đi thơ thẩn như mây chiều lạc lối"

đã níu người đọc đọc chậm lại bài thơ, và chính những hình tượng thơ đẹp những nét riêng của Hoàng Xuân Sơn như thế đã làm nên sự khác biệt và đặc biệt khó quên của THU VÀNG PHỐ CŨ!

Hà Nội, sáng 24 tháng 09-2023

ĐẶNG XUÂN XUYẾN

Kính mời đọc thêm những sáng tác khác của tác giả tại:
<http://www.vietnamvanhien.org/DangXuanXuyen.html>

www.vietnamvanhien.net

VIỆT NAM VĂN HIẾN

www.vietnamvanhien.info

TỦ SÁCH VĂN HIẾN ONLINE VỚI HƠN 10800 TÁC PHẨM